

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **I. A. A.**, bytom S. J. č. X., K., zastúpeného JUDr. Rudolfom Manikom, PhD., advokátom so sídlom, Jantárová č. 30, K., proti odporkyňi: **Sociálna poisťovňa, ústredie**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, **o predčasný starobný dôchodok**, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 13. júna 2011, č. k. 4Sd/16/2011-13, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 13. júna 2011, č. k. 4Sd/16/2011-13 v napadnutej časti, týkajúcej sa náhrady trov konania, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Uznesením zo dňa 13. júna 2011, č. k. 4Sd/16/2011-13, krajský súd zastavil konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne číslo X. z 1. marca 2011, ktorým bola navrhovateľovi zastavená výplata predčasného starobného dôchodku. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že odporkyňa v priebehu odvolacieho konania vydala dňa 19. marca 2011 nové rozhodnutie, ktorým návrhu navrhovateľa celkom vyhovel, a preto krajský súd v súlade s § 250o O.s.p. konanie zastavil. O náhrade trov rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Uznesenie krajského súdu napadol navrhovateľ odvolaním v časti, týkajúcej sa náhrady trov konania. Uviedol, že krajský súd v rozpore so zásadou úspešnosti nepriznal náhradu trov konania navrhovateľovi, ktorý bol úspešný v celom rozsahu,. Poukázal na to, že odporkyňa zapríčinila zbytočné vedenie súdneho konania, preto by mala byť navrhovateľovi náhrada trov konania priznaná. Navrhovateľ svoje podnikanie ukončil ohlásením na Obvodnom úrade v Košiciach žiadosťou o pozastavenie živnosti do 23. decembra 2012, ktorá žiadosť bola dňa 10. februára 2011 doručená s odhláškou z poistenia aj odporkyňi. Navrhovateľ teda zánik poistenia odporkyňi oznamoval. Odporkyňa o predmetnej skutočnosti vedela, napriek tomu výplatu jeho predčasného starobného dôchodku zastavila, čím zavinila vedenie súdneho konania. Z uvedených dôvodov navrhovateľ žiadal, aby odvolací súd uznesenie krajského súdu v časti výroku o náhrade trov konania zmenil a priznal mu náhradu trov konania vo výške 392,73 € (za 3 úkony právnej pomoci po 123,50 € + 3x režijný paušál po 7,41 €).

Odporkyňa k podanému odvolaniu uviedla, že dôvody, ktoré uvádza právny zástupca navrhovateľa, nepovažuje za opodstatnené. Poukázala na to, že rozhodnutím č. X. z 1. marca 2011 podľa § 293bt ods. 3 a § 112 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení zastavila navrhovateľovi od 4. apríla 2011 výplatu predčasného starobného dôchodku z dôvodu, že nemala preukázaný zánik poistenia u navrhovateľa. Navrhovateľ podal návrh na preskúmanie rozhodnutia z 1. marca 2011 a v prílohe toho opravného prostriedku predložil kópiu oznámenia Obvodného úradu v Košiciach o pozastavení prevádzkovania živnosti od 28. februára 2011 do 23. mája 2012. Uvedené skutočnosti prešetrili a výplatu predčasného starobného dôchodku uvoľnili rozhodnutím z 19. marca 2011. V danej veci nemožno aplikovať ustanovenie § 146 ods. 2 O.s.p., pretože odporkyňa pri rozhodovaní o nároku navrhovateľa na ďalšiu výplatu predčasného starobného dôchodku v zmysle § 293bt zákona č. 461/2003 Z. z. vychádzala z podkladov, ktoré mala v čase rozhodovania k dispozícii. O uvoľnení výplaty rozhodla po preukázaní toho, že poistenie navrhovateľa už zaniklo. Z uvedených dôvodov žiadala, aby Najvyšší súd SR napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nie je možné vyhovieť.

Podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

Podľa § 146 ods. 2 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Z ustanovenia § 146 ods. 2 vety druhej O.s.p. vyplýva, že na to, mohol súd odporcu zaviazať na úhradu trov zastaveného konania, musia byť splnené dve zákonné podmienky; musí ísť o návrh, ktorý bol podaný dôvodne a súčasne dôvodom späťvzatia návrhu musí byť správanie odporcu.

V prejednávanej veci konanie nebolo zastavené z dôvodu späťvzatia návrhu, ale bolo zastavené v dôsledku vydania nového rozhodnutia odporkyňou, ktorým návrhu navrhovateľa v celom rozsahu vyhověla (§ 250o O.s.p.).

Z obsahu spisového materiálu, vrátane dávkového spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľ dňa 10. februára 2011 Obvodnému úradu v Košiciach, odbor živnostenského podnikania oznámil pozastavenie prevádzkovania živnosti na dobu od 28. februára 2011 do 23. mája 2012. Odhlášku z poistenia v ten istý deň doručil i pobočke Sociálnej poisťovne Košice.

V tejto súvislosti však odvolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že odporkyňa (ústredie Sociálnej poisťovne) navrhovateľa v rozhodnutí o zastavení výplaty predčasného starobného dôchodku upozornila na to, že: „výplata predčasného starobného dôchodku bola zastavená na základe údajov nachádzajúcich sa v informačnom systéme Sociálnej poisťovne. Ak sme rozhodli o zániku nároku na výplatu predčasného starobného dôchodku napriek tomu, že ste neboli dôchodkovo poistený, túto skutočnosť nám preukážte. Predčasný starobný dôchodok Vám začneme opäť vyplácať. Nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku vzniká odo dňa nasledujúceho po dni zániku dôchodkového poistenia. Sociálna poisťovňa rozhodne o opätovnom nároku na výplatu predčasného starobného dôchodku, prípadne aj o zvýšení jeho sumy na žiadosť poistenca po preukázaní, že dôchodkové poistenie zaniklo“.

Podľa § 179 ods. 1 písm. a/ bodu 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov do pôsobnosti ústredia patrí rozhodovať v prvom stupni o dôchodkových dávkach, o úrazovej rente a o pozostalostnej úrazovej rente.

Do pôsobnosti ústredia patrí aj vyplácať dôchodkové dávky (§ 179 ods. 1 písm. e/ zákona č. 461/2003 Z. z.).

Podľa § 227 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. poistenec je povinný príslušnej organizačnej zložke Sociálnej poisťovne preukázať skutočnosti rozhodujúce na vznik nároku na dávku, trvanie nároku na dávku, zánik nároku na dávku, nároku na jej výplatu a jej sumu. Prijemca dávky je povinný do ôsmich dní oznámiť *príslušnej* organizačnej zložke Sociálnej poisťovne *zmenu v skutočnostiach rozhodujúcich na trvanie* nároku na dávku, zánik nároku na dávku, *nároku na jej výplatu* a jej sumu. Ak bol poistenec alebo príjemca dávky písomne vyzvaný príslušnou organizačnou zložkou Sociálnej poisťovne, aby preukázal tieto skutočnosti, je povinný výzve vyhovieť v lehote do ôsmich dní odo dňa doručenia výzvy, ak organizačná zložka Sociálnej poisťovne neurčila inú lehotu.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že prerušenie (zánik) dôchodkového poistenia ako skutočnosť rozhodnú pre nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku bol navrhovateľ povinný oznámiť priamo ústrediu Sociálnej poisťovne ako príslušnej organizačnej zložke. Navrhovateľ si síce splnil povinnosť ohlásiť prerušenie poistenia od 28. februára 2011 do 23. mája 2012 voči pobočke Sociálnej poisťovne (§ 228 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z.), nespĺnil si však povinnosť voči ústrediu Sociálnej poisťovne, uloženú mu v § 227 ods. 3 veta druhá zákona č. 461/2003 Z. z.

Vzhľadom na uvedené jeho opravný prostriedok proti rozhodnutiu odporkyne z 1. marca 2011 nemožno považovať za podaný dôvodne. Naviac, odporkyňa navrhovateľa upozornila na povinnosť, aby jej preukázal, že poistenie poistenca zaniklo, aby mohla o nároku rozhodnúť. Keďže nešlo o konanie začaté na základe dôvodne podaného návrhu, nie je daný ani dôvod pre postup podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p.

Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie krajského súdu ako vecne správne podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 a 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože navrhovateľ v tomto konaní nemal úspech a odporkyňa nemá na ich náhradu zákonný nárok.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. januára 2012

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.

predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská